

Nagykálló Város Bűnmegelőzési Konceptiója

Tartalomjegyzék

- I. BEVEZETÉS
- II. A VÁROS SZOCIOMETRIAI LEÍRÁSA, TELEPÜLÉSSZERKEZETÉNEK SAJÁTOSSÁGAI
  - 1./ Terület, lakosság
  - 2./ Foglalkoztatottság, munkanélküliség, népesség
  - 3./ A város építészeti sajátosságai és idegenforgalma:
  - 4./ Mezőgazdaság, ipar, szolgáltatások:
- III. A VÁROS BŰNÜGYI FERTŐZÖTTségÉNEK ADATAI AZ ELMŰLT IDŐSZAK RENDŐRSÉGI STATISZTIKÁINAK TÜKRÉBEN
- IV. CÉLOK, PRIORITÁSOK
- V. LEVONHATÓ KÖVETKEZTETÉSEK, ÖNKORMÁNYZATI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA
  - 1./ Cselekvési program
  - 2./ Intézkedések:
    - a.) A gyermek- és fiatalkori bűnözés csökkentése
    - b.) A város közösségi élettereinek biztonságának fokozása
    - c.) A családon belüli erőszak megelőzése
    - d.) Az áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés
    - e.) A bűnisméltés megelőzése
- VI. A RENDŐRSÉGGEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS
  - 1./ Véleményezés
  - 2./ Kezdeményezés
  - 3./ Együttműködés
  - 4./ A támogatás lehet erkölcsi vagy anyagi jellegű
- VII. A JELZŐRENDSZER TAGJAIVAL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS

I. BEVEZETÉS

Nagykálló Város csaknem 10.400 embernek jelenti az állandó vagy ideiglenes lakóhelyét. Az Önkormányzat arra törekszik, hogy felelős döntéseivel kiszámítható és biztonságos környezetet teremtsen az itt élők és az ide látogatók számára.

A koncepció célja az önkormányzat közbiztonsági és bűnmegelőzési filozófiájának megfogalmazása, - majd konkrét helyzetelemzés alapján - a célok, illetve prioritások kijelölése, a lehetőségeket feltárva a megvalósítás módjának meghatározása.

A koncepció jogi alapjai:

- A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény, melynek 8.§ (1) bekezdése a közbiztonságról történő gondoskodást a települési önkormányzatok feladatkörébe utalta. Ezen törvényhely alapján kell az önkormányzat saját közbiztonsági, bűnmegelőzési koncepcióját megalkotni és megvalósításáról gondoskodni.
- A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény III. fejezete a települési önkormányzat és a rendőrség kapcsolatát határozza meg, többek között felhívja a rendőri és az önkormányzati vezetőket a közbiztonsággal kapcsolatos feladatok közös ellátására, arra, hogy munkálják ki közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepciójukat.

1.) Az önkormányzás lényege

Az önkormányzás lényege, hogy a választópolgárok közvetlenül, illetve választott önkormányzatuk útján kerülnek bevonásra problémáik megoldásába, így hasznosul az az erő, ami a saját sors intézésében rejlik.

Az önkormányzat testületeinek feladata ezen érdek feltárásán túl a közbiztonságot, bűnmegelőzést érintő ügyekkel kapcsolatban:

- az okok megállapítása,
- a célok meghatározása,
- a célok közül az elsőbbséget élvező illetve kívánó feladatok meghatározása,
- megrendelés a döntés előkészítés, az alternatív javaslatokat kidolgozó szakmai szervezetek felé.

2.) A közbiztonság

A közbiztonság a társadalmi együttélés rendjének - adott időszakban és helyen - jogilag szabályozott olyan tényleges helyzete, amelyben az emberek élete, személye, javai és jogai biztosítottak az illetéktelen támadástól.

A közbiztonsági infrastrukturális tényező is a gazdaság működésének üzemen kívüli feltétele, amely befolyásolja a beruházási szándékot, az idegenforgalmat, a termékek előállításának költségét.

A város közbiztonsági állapota a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése, és a bűncselekmények megelőzése is csak helyi összefogással lehetséges. A bűnözés megállítása a lakosság és rendőrség közös feladata, az igazságügyi szervekkel (bíróssággal, ügyészséggel) karöltve.

A helyi társadalmat és értékeit meg kell védeni a bűnözőktől, a közlekedési szabályokat súlyosan sértőktől, ezért a közbiztonság fontosságából és az önkormányzás lényegéből fakadóan rendelkezniünk kell a baleset- és bűnmegelőzési koncepcióval.

A közbiztonság kezelésének a megelőzési felfogás kell, hogy az alapja legyen!

3.) A megelőzési felfogás

A bűnözés okai és elősegítő feltétele között kell említeni az ún. "nagy környezetbe" (makromillió) tartozó szociális ellátottságot, az egészségügyi és közigazgatási fejlettséget, a műveltségi szintet, az igazságszolgáltatás pontosságát és gyorsaságát, a munkanélküliség mértékét és az általa érintett rétegeket, az általános gazdasági helyzetet, a létminimum alatt és annak közelében élők számát, a lakáshelyzetet és az ezekhez hasonló további tényezőket.

A személyiség kialakulását is közvetlenül befolyásoló "kis környezet" (mikromillió) - a család, az iskola, a munkahely, a baráti kapcsolatok, szórakozási lehetőség és szokások - is befolyásolják a bűnözés méretét és minőségét.

A megelőzést ELSŐDLEGESEN a makro- és mikrokörnyezetben lévő okokra tekintettel kell végezni!

MÁSODLAGOS jelentőségű a megelőzés szempontjából a bűncselekmények felderítése, a büntetőjogi felelősségre vonás és a helyzeti jellegű prevenció, mely feltételek köre, a bűnalkalmak korlátozását, az áldozattá válás elkerülését jelenti.

Ekkor a bűncselekmények jellemző előfordulási helyének ellenőrzéséről, környezetének átalakításáról van, az elkövetést lehetővé tévő szituációk csökkentéséről, az elfogás kockázatának növeléséről (Pl.: tárgyak megerősítése, lakossági járőrözés, térfigyelő rendszerek kiépítése stb..)

A feladatokat nem lehet, de nem is szabad egymástól átvállalni, az egyes területek nem moshatók össze!

Az okok és feltételek áttekintéséből következik, hogy a megelőző munka állami, önkormányzati és társadalmi feladat.

Minden szervezet a saját feladatkörében meghatározott munkájával és ötleteivel járulhat hozzá a közbiztonság javításához.

II. A VÁROS SZOCIOMETRIAI LEÍRÁSA, TELEPÜLÉSSZERKEZETÉNEK SAJÁTOSSÁGAI

II.1. Terület, lakosság

1.) Földrajzi helyzet

Nagykálló Nyíregyházától 14 km-re fekvő kisváros. Nagykálló város a Nyírség szívében, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Dél-Nyugati részén helyezkedik el. A város közigazgatási területe: 6855 hektár, lakosai száma 10.335 fő. A lakosok 6,3 %-a a város szélén lévő területeken, és külterületi lakott helyeken él. A település térszerkezetére jellemző, hogy a legközelebbi tanya a város belterületétől 2 km-es távolságra helyezkedik el, míg a legtávolabbi 8 km-es távolságra van a település belterületétől. A város közigazgatási területén lévő úthálózat hossza meghaladja a 100 km-t.

A várost a környező településhálózathoz sugár irányú összekötő utakkal kapcsolódik:

- 4102. számú út (Napkor, Sényő, Nyírtura),
- 4102. számú út (Balkány, Biri, Szakoly, Nyíradony),

- É-K-i irányban burkolt út (Magy, Levelek, Baktalórántháza),
- 4911. számú főút (Máriapócs, Nyírbátor, Mátészalka),
- a 49147. számú út (Érpatak, Geszteréd, Bököny, Téglás),
- a 4912. számú út (Újfehértó),
- 49146. számú út (Butyka),
- 4911. számú út (Nyíregyháza).

Az M3-as autópálya kiépítése következtében az átmenő forgalom növekedésével és a hozzá kapcsolódó közbiztonsági kockázattal kell számolni.

Városunk Nyíregyházával és Nyírbátorral vasúti összeköttetésben van. A vasúti kapcsolat kockázata bűnmegelőzési szempontból nem jelentős.

A folyamatosan növekvő személyi és teherforgalom, amelyben a belföldi és tranzit forgalomnövekedés egyaránt kimutatható. Ezek nemcsak a balesetek gyakoriságának növekedését okozhatják, hanem a teherfuvarozással együtt megjelenő lopásos, erőszakos bűncselekmények számának növekedését, ami a prostitúció megjelenésével is jár.

Lakosság:

Év	Lakosság sz.	Elkölt.	Élve szül. sz.	Halálozási sz.	0-18 év l.	58 év feletti
2002	10 431	268	102	115	2620	1767
2003	10 359	256	88	106	2541	1751
2004	10 418	243	104	115	2440	1777

A születések számának jelentős csökkenése és a halálozások számának hosszú távon a lakosság számának csökkenéséhez és elöregedéséhez vezet.

Az idős korúak nagy száma indokolja a helyben biztosítható szociális szolgáltatások fejlesztését. Figyelmet kell fordítani az egyedül élő, és özvegyen maradt idősök ellátására, ezen belül az özvegyen maradt nőkre, mivel a férfiakhoz viszonyítva 6,3-szor többen vannak.

Özvegyek	30-60	60-	Mind összesen	Lakossághoz viszonyított arány	Lakosság szám
Nő	163	540	703	13 %	5 394
Férfi	23	88	111	2,2 %	4 965
Összesen	186	628	814	7,8 %	10 369

Roma etnikum száma az összlakosságon belül a kb. 10 %-ot éri el.

A roma újszülöttek száma az összes élveszületések 24,2 %-át teszi ki.

II. 2. Foglalkoztatottság, munkanélküliség, népesség

- a) a foglalkoztatottság helyzete, jövedelmi viszonyok
- a 2003. évi statisztikai adatok alapján:
  - a 2003-ban 161 fő részesült rendszeres szociális segélyben

2003-ban önkormányzatunk 148 főt közhasznú foglalkoztatásban
5 főt közmunkán
9 főt közcélú foglalkoztatásban alkalmazott

2004-ben 93 főt közhasznú foglalkoztatásban
53 főt közcélú foglalkoztatásban alkalmazott

<i>Foglalkoztatott</i>	2003.	2004.
Regisztrált munkanélküli	425	510
Ebből tartós munkanélküli	102	208
- pályakezdő	42	63
- MNJ	129	136
- jövedelempótlós	4	1
- ell.-ban nem részesül	148	212

Az aktív dolgozók között nagy számban vannak közalkalmazottak:

- Megyei Pszichiátriai Szakkórház
- Önkormányzat intézményei alkalmazásában

A munkabérek elmaradnak a fővárosiaktól.

Ezen kívül kisebb-nagyobb vállalkozások, oktatás, kereskedelem, vendéglátás, varroda és számos munkahelyet teremtett a Benetton Hungária Kft.

A mezőgazdasággal és állattartással foglalkozók száma évről-évre csökken. Az önkormányzat szolgáltatások vásárlásával igyekszik a foglalkoztatást növelni, TESZOVÁL Kft. Többségi önkormányzati tulajdonú.

A KÁLLFÓ-Jóléti Szolgálat Alapítványt a rehabilitációs munkahelyek teremtése hozta létre 1992-ben. Ma Kht.-ként működik, az önkormányzat porta és postai kézbesítési szolgáltatást vásárol a Kht-től, ezzel is a foglalkoztatást segíti.

- b) a lakosság egészségi állapotának mutatói

A Városi Szociális és Egészségügyi Központ tagintézménye az Egészségügyi Központ a 84/2004. (VI.3.) kt. számú határozatával, az önkormányzat az alábbi feladatok ellátásával bízta meg az intézményt

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás
- fogorvosi ellátás
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás
- védőnői ellátás

- iskola-egészségügyi ellátás
- járó beteg szakorvosi ellátása, gondozása (Nagykálló, Biri, Kállósemjén)

Négy felnőtt és két gyermek házi orvos gondoskodik a lakosság alapellátásáról, míg 3 fogorvos végzi a lakosság fogászati kezelését. Három gyógyszerész van a településen.

A körzetben nyilvántartott fogyatékosok (látás, hallás és mozgás) száma 150 fő. A fogyatékosok döntő többségét a mozgásszervi fogyatékosok teszik ki.

II. 3. A város építészeti sajátosságai és idegenforgalma

Nagykálló jelentős eszmei értékkel is rendelkező természeti, kulturális, építészeti vagyonnal rendelkezik. Ezek védelme mind összefonódik a vagyonvédelemmel (polgári, rendőri és tűzoltói védelemmel; környezetvédelemmel egyaránt).

A turizmus fejlesztésében (különös tekintettel Harangodra) sem elhanyagolható szempont a biztonságos településkép kialakítása, melynek szerves részét kell képeznie a településmarketing stratégiának is. A kisvárosba látogató vendégek, biztonságérzete, nyugalma nélkül nincs megelégedett vendég.

II. 4. Mezőgazdaság, ipar, szolgáltatások

Mezőgazdaság

Bár Nagykállóban az ipar szerepe nagyobb, mint a környező településeken, még mindig mezőgazdasági jellegűnek mondható, mivel a foglalkoztatottak közel háromnegyede az agrárágazatban dolgozik.

A városban a vállalkozások elterjedtsége a megyei átlaghoz hasonló. Ezer lakosra itt is 4 mezőgazdasági tevékenység végzésére kiváltott egyéni vállalkozói igazolvánnyal rendelkező személy jut. Az előbbieket mellett azonban jóval többen kapcsolódnak a mezőgazdasághoz, főként jövedelemkiegészítésként, de nem kevesen fő megélhetési forrásként is. E gazdaságok átlagosan azonban kisméretűek, több mint hetven százalékuk 5 hektár alatti, egy tizede pedig az egy hektárt sem éri el. Vannak azonban olyan, nagy földterülettel rendelkező egyéni vállalkozások is, amelyek jelentős árbevételre tesznek szert.

A használt földterületek művelési ágak közötti megoszlására jellemző a szántóföldek nagy aránya, amelyet a gyümölcsös telepítések követnek. Ezen területeken legnagyobb mértékben almát termelnek a gazdák, amely a szabolcsi vidéknek is jellegzetessége.

Ipar

A térség GDP-jének kevesebb, mint 30 %-át adja az ipar, amely arány alacsonyabb az országos átlagnál.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye az országos ipari foglalkoztatott létszámnak 4,1%-át, az ipari termelés értékének pedig csupán 2,8%-át adja, ami elmarad a megye országon belüli területi és

népességi arányától. Ez az egyik legkevésbé iparosodott térség Magyarországon, amit az ipar foglalkoztatásban betöltött alacsony szerepe is mutat.

A kistérségben a települések között azonban jelentős különbségek vannak: az ipar foglalkoztatásban betöltött szerepe Nagykállóban a legmagasabb, de még itt is jelentősen elmarad az országos átlagtól. Az ipar ágazatok szerinti megoszlását vizsgálva megállapítható, hogy a megyében a 49 főnél nagyobb vállalkozások termelésének több mint 96%-át a feldolgozóipar teszi ki, kevesebb, mint 4%-át állítja elő az energiaszektor.

Nagykálló erőteljesen feldolgozóipar orientált, alapvetően a mezőgazdasági termékfeldolgozás és a könnyűipari tevékenységek jelenléte jellemző. Az ipar szerkezetében tehát az élelmiszer-, valamint a textilipar (textil, ruházati termékek gyártása) dominál.

Településünkön található a Benetton Ungheria Kft, a Benetton magyarországi leányvállalatának székhelye, a térség legnagyobb számú munkaerőt foglalkoztató vállalata.

Szolgáltatások

A megye gazdaságában szintén lényeges szerepet töltenek be a szolgáltató ágak, a GDP gazdasági ágak szerinti megoszlása szerint részesedésük 61,6 %, ami csak kis mértékben marad el az országos átlagtól (62,4%).

Nagykállóban a kiskereskedelmi üzletek lakosságárányos száma elmarad a megyei átlagtól. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye kiskereskedelmi üzlethálózatának struktúrája kis mértékben eltér az országostól: magasabb az élelmiszer- és élelmiszerjellegű vegyes üzletek, valamint a hasznáلتcikk üzletek aránya. Ez a jelenség Nagykállóra is jellemző. A városban a megyei arányt is meghaladó mértékű az élelmiszer jellegű üzletek aránya az összes kiskereskedelmi üzleten belül, átlagosan az üzletek több mint egyharmada élelmiszer jellegű.

III. A VÁROS BŰNÜGYI FERTŐZÖTTségÉNEK ADATAI AZ ELMŰLT IDŐSZAK RENDŐRSÉGI STATISZTIKÁINAK TÜKRÉBEN

Bűnügyi helyzet

Bűncselekmények megoszlása a helyi rendőrőrs tájékoztatása alapján:

A táblázat a Nagykállóban elkövetett, befejezett, felderített bűncselekményeket jelzi.

A Nagykállói rendőrőrs illetékességi területe: Nagykálló, Biri, Geszteréd, Bököny, Érpatak.

Bűncselekmény megnevezése	Nagykállóban 2003-ban	A rendőrőrs illetékességi területén 2003-ban	Nagykállóban 2004-ben	A rendőrőrs illetékességi területén 2004-ben
Lopás	141	239	147	271
Betöréses lopás	38	102	75	145
Ittas járművezetés	23	44	23	38
Garázdaság	12	20	16	32
Magánlaksértés	2	5	3	5

Magánokirat-hamisítás	25	37	11	16
Közlekedésbiztonság elleni bűncselekmény	11	11	1	1
Orgazdaság	1	1	1	1
Testi sértés	14	39	16	33
Lőfegyverrel való visszaélés	3	3	-	-
Önbíráskodás	4	10	6	9
Rablás	6	7	3	5
Rongálás	10	24	16	29
Zsarolás	3	3	3	3
Kiskorú veszélyeztetése	1	2	-	3

A nagykállói rendőrőrs illetékességi területén 2003. évben 326, 2004. évben 361 volt az ismertté vált bűncselekmények száma.

Az ezer lakosra jutó bűncselekmények száma Nagykállóban 35,5.

A szabálysértési statisztikák alapján 2003 évben a szabálysértési ügyek száma 104 volt, 2004 évben 84. Ebből 2003-ban a tulajdon elleni bűncselekmények száma 57, 2004. évben 40 volt.

A fentiekben felsorolt szempontok azok, amelyek meghatározóak Nagykálló bűnözési statisztikájának alakulásában. Az önkormányzatnak alkalmazkodnia kell a bűnmegelőzés, vagyon és értékvédelem terén a folyamatosan változó kihívásokhoz.

IV. CÉLOK, PRIORITÁSOK

Általános cél: az objektív és a szubjektív biztonság közelítése és javítása

Prioritások:

- a közterület rendje

A közterületen történő bűncselekményeket a lakosság közvetlenül érzékeli és védekezési lehetőségei is korlátozottak, ezért egyik legfontosabb feladat a közterület és nyilvános helyek rendjének biztosítása, melyet bárki igénybe vehet és az egyes állampolgár saját és mások védelmét nehezen tudja megoldani.

- a bűnözés utánpótlási bázisának csökkentése

- Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat bevonása a megelőzési munkába, amelyben a halmozottan hátrányos helyzetűekre, a veszélyeztetett gyermek és fiatalkorúakra, illetve a visszaesőkre kell koncentrálni elsősorban.

- A gyermek és fiatalkorú bűnözés csökkentése
- A település biztonságának fokozása
- Családon belüli erőszak megelőzése
- Bűnismétlés megelőzése
- A helyi polgárőrség támogatása
- Civil szervezetek, egyházak bevonása a bűnmegelőzési feladat megvalósításába
- Közlekedési baleset megelőzési program

- a helyileg aktuális kedvezőtlen tendenciák megállítása
(Pl. ilyen a közlekedési balesetek, erőszakos bűncselekmények, kábítószeres bűnözés, stb)

- a település közbiztonságának javításához szükséges minimális rendőri jelenlét biztosítása a magánszférába történő behatolás megakadályozására.

V. LEVONHATÓ KÖVETKEZTETÉSEK, ÖNKORMÁNYZATI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA

1. Cselekvési program:

Program, amely maradéktalanul magában foglalja a társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiája céljainak végrehajtását.

- Bűnmegelőzési bizottság létrehozása. A bizottság tagjai: a képviselő testület választott tagjai, civil szervezetek képviselői, közoktatási intézmények vezetői, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat vezetője, védőnői szolgálat képviselője
- A bizottság feladata a cselekvési program elkészítése, az elvégzendő feladatok felelőseinek kijelölése, határidők megállapítása.
- A stratégián belül civil szervezetek bevonása
- Az intézményeken belül alap-és középfokú oktatási intézmények bűnmegelőzési feladatainak meghatározása
- Koncepció: Gyermekjóléti koordináció, közvetítés
- Pályázatok kiírása a bűnmegelőzésre (önerő biztosítása)

2. Helyzetkép és intézkedések:

a) A gyermek – és fiatalkori bűnözés megelőzése, csökkentése:

Tankötelezettség biztosítása, esélyegyenlőség megteremtése, alap-és középfokú oktatási intézmények tanulóinak jogismeret, jogtudat, és hatékony értékrend kifejlesztése.

Felelős: oktatási intézmények vezetői

Határidő: folyamatos

DADA, HIV, AIDS-felvilágosító programok biztosítása pályázati támogatással. Kortárs segítő programok szervezése. Iskolaklub valamint biztonságos szórakozóhely mozgalom.

Felelős: rendőrség, védőnői szolgálat közoktatási intézmények vezetői

Határidő: folyamatos

Természeti értékek és kulturális örökség tisztelete és megbecsülése.

Felelős: oktatási intézmények vezetői

Határidő: folyamatos

Iskolából kimaradt tanköteles korúak hatékony képzése.

Felelős: oktatási intézmények vezető

Határidő: folyamatos

A gyermekvédelmi gondoskodásban részesülők biztonságos életre történő nevelése.

- a város nevelőszülői részére évente konferencia szervezése a gyermekjóléti szolgálat közreműködésével -

Felelős: gyermekjóléti szolgálat vezetője

Határidő : évente egy alkalommal

A gyermekek elleni erőszak elkerülése érdekében nevelő- és felvilágosító tevékenység szervezése. A gyermek és fiatalkorúak bűnelkövetővé válásának megelőzése érdekében pályázattal kell biztosítani az ifjúsággal foglalkozó szakemberek képzését. Meg kell erősíteni az iskolai szociális munkás és a gyermek- és ifjúságvédelmi hálózatot. A nehezen kezelhető, de még nem bűnelkövető gyermeket fiatalok speciális nevelési, foglalkoztatási, vagy sajátos készségfejlesztési lehetőségeit meg kell oldani.

Felelős: Közrendvédelmi, Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Bizottság

Határidő: folyamatos

Fejleszteni kell a gyermek-és ifjúságpszichiátriai ellátás intézményrendszerét.

- Pszichiátriai Szakkórház pályázat útján gyermek és ifjúságpszichiátriai részleggel bővül.

b) A város közösségi élettereinek biztonságának fokozása:

A város és vonzáskörzete együttműködését bűnmegelőzési társulások megalakításával kell ösztönözni. Pályázatokkal biztosítani az önkormányzat és a rendőrség együttműködését.

Felelős: bűnmegelőzési bizottságok

Határidő : folyamatos

Pályázattal kell ösztönözni a közbiztonsági, a bűnmegelőzési bizottságokat arra, hogy a helyi bűnözési adatok felhasználásával készítsék el a település közösségi, bűnmegelőzési stratégiáját, cselekvési programját.

Felelős: Települési Önkormányzatok Polgármesterei

Határidő: folyamatos

A lakosság közbiztonsági közérzetének javítása érdekében fokozott figyelmet kell fordítani a közterületeken a tömegközlekedési eszközökön elkövetett bűncselekményekről,

szabálysértésekről és más jogsértésekről elemzéseket kell készíteni és ki kell dolgozni a speciális megelőzési módszereket. Az összegyűjtött tapasztalatokról rendszeresen tájékoztatni kell a lakosságot, ismertetni kell a közterületen elkövetett bűncselekmények és szabálysértések körülményeit, okait, és a védelmi valamint az önvédelmi lehetőségeket.

Felelős: Bűnmegelőzési Bizottság

Határidő: havonta a helyi Hírmondóban

Meg kell vizsgálni a városokban a regisztrált munkanélküliek bűnmegelőzési célú egész és részmunkaidős foglalkoztatása (például kalauz, házi gondnok, kerületi őr, bűnmegelőzési koordinátor, utcai szociális munkás, kórházi biztonsági őr) bővítésének lehetőségét. Gondoskodni kell arról, hogy a foglalkoztatásuk és szükség szerint a szakképzésük, átképzésük pályázati úton valósuljon meg.

A közérdekű munka büntetés jóvátételi jellegének erősítése érdekében a városi környezet szépítését, helyreállítását, a közösség és/vagy a sértett kiengesztelését szolgáló speciális programokat kell szervezni a közérdekű munkára ítélték számára.

Felelős: Munkaügyi Központ

Határidő. folyamatos

c.) Családon belüli erőszak megelőzése:

- A védőnői hálózat, az egészségügyi, a szociális, a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás és az önkormányzatok oktatási referenseit, a gyámhatóság és a rendőrség dolgozóit, valamint az ifjúsággal foglalkozó szakembereket fel kell készíteni a családon belüli erőszak észlelésére és más intézményekkel együttműködésben történő kezelésére. Gondoskodni kell az érintett szakmák közös képzéséről.

Felelős: a jelzőrendszer tagjai

Határidő: folyamatos

- Támogatni kell a már működő telefon segélyszolgáltatások folyamatos működését, az országos lefedettségű, ingyenesen hívható, 8-12-24 órás telefonsegély szolgálatok kialakítását. Folyamatosan bővíteni kell a segélyszolgálatok körét, készenléti telefonos szolgálatot kell szervezni a gyermekjóléti központokban is.

Felelős: rendőrség, gyermekjóléti szolgálat

Határidő: folyamatos

- Pályázati támogatásokkal fejleszteni kell a családon belüli erőszak áldozatainak megsegítése érdekében a szociális, az orvosi, jogi és pszichológiai áldozatsegítő szolgáltatásokat.

Felelős: Bűnmegelőzési Bizottság

Határidő: folyamatos

- A családon belüli erőszak gyermek- és fiatalok potenciális áldozatainak körében pályázati forrásokkal erősíteni kell a proaktív programokat. Meg kell szervezni a családon belüli erőszak környezetében nevelkedő és/vagy alkoholisták, kábítószerfüggő életmód által veszélyeztetett gyermekek preventív védelmét.

Felelős: Védőnői hálózat, Gyermekjóléti Szolgálat

Határidő: Folyamatos

- Az érintettek számára elérhetővé kell tenni a szenvedélybetegségek gyógyítására alkalmas szolgáltatásokat.

Felelős: házi orvosok

Határidő: folyamatos

d.) Az áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés:

- Segíteni kell a közművelődési intézményekben az áldozattá válás megelőzéséről szóló kiadványok terjesztését és ismeretterjesztő rendezvények szervezését.

Felelős: Bűnmegelőzési Bizottság, közművelődési intézmény vezetője

Határidő: folyamatos

e.) A bűnisméltés megelőzése:

El kell érni, hogy a büntetőeljárás és a büntetés végrehajtása során a pártfogó felügyelők gondoskodjanak arról, hogy a terhelt munkanélküli, de munkaképes korú és munkavégzésre alkalmas családtagjai a nyilvántartásba regisztráltassák magukat. Elő kell segíteni azt, hogy a fogva tartottak regisztrált munkanélküli családtagjainak munkaerő-piaci esélyei javuljanak.

Felelős: Bűnmegelőzési Bizottság

Határidő: folyamatos

VI. A RENDŐRSÉGGEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS

Az önkormányzat és a rendőrség kapcsolatának négy szintje van.

1.) Véleményezés

A képviselő-testületeket a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIX. törvény III. fejezetében a meghatározott esetekben véleményezési jogosultság illeti meg. A helyi rendőrőrs vezetője évente beszámol a Képviselő-testület előtt. A beszámolóra meg kell hívni a nagykállói és a nyíregyházi rendőrkapitányság vezetőit, illetve képviselőjüket is.

2.) Kezdeményezés

A vélemény kifejtése legtöbbször kezdeményezést is jelent.

Az önkormányzat pl. kezdeményezheti egy adott terület sűrűbb járőrözését.

A kezdeményezések során mind az önkormányzatoknak, mind a rendőrségnek figyelemmel kell lenni, adottak-e a végrehajtás feltételei, illetve kinek kell azokat biztosítani.

3.) Együttműködés

Az önkormányzati hivatal és önkormányzati intézmények munkatársai ügyrendi feladataik teljesítése során rugalmasan működjenek együtt a rendőrséggel.

Ez jelenthet adatszolgáltatást, informatikai kapcsolatokat, az eljárások segítését, megnyilvánul a fertőző betegségekkel, mérgező anyagokkal kapcsolatos eljárásokban, a katasztrófa elhárítási tevékenységben, a közművek és biztonsági berendezések meghibásodásának elhárításában, a sérült vagy bűncselekmény miatt gazdátlaná vált állatok elhelyezésében, a közös ügyfélszolgálat vagy fogadóórák megszervezésében, közös ellenőrző akciók lebonyolításában, közös sajtótájékoztatókban, ünnepekben, közhasznú munkások foglalkoztatásában és az egészségügyi szolgálat igénybevételében.

4.) A támogatás lehet erkölcsi vagy anyagi jellegű

A képviselő-testület az önkormányzati hivatal álljanak ki a közvédelmében határozottan és jogszerűen fellépő rendőrség mellett.

A támogatás megnyilvánulhat nemcsak szóban, hanem külsőségekben is.

Az önkormányzat lehetőségeihez mérten anyagilag is támogatja a rendőrséget, a közterületi rendőrháló illetve az átlagostól magasabb helyi igények megvalósítása érdekében.

Ebben az esetben az általános normatív állami támogatás feletti lehetőségek megragadásáról és nem annak helyettesítéséről van szó.

VII.A JELZŐRENDSZER TAGJAIVAL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS

Az önkormányzat és a jelzőrendszer kapcsolatának négy szintje van.

1.) Véleményezés

A helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal- átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő testület megtárgyal. Az értékelést meg kell küldeni a Megyei Szociális és Gyámhivatalnak. A Megyei Szociális és Gyámhivatal az értékelés kézhezvételét számított harminc napon belül javaslattal élhet a helyi önkormányzat felé. A helyi önkormányzat hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a megyei gyámhivatal javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéseiről tájékoztatja.

2.) Kezdeményezés

A vélemény kifejtése legtöbbször kezdeményezést is jelent.

Az önkormányzat pl. kezdeményezheti szakmai fórumok tartásával, pályázatok kiírásával a bűnmegelőzési koncepció megvalósulását.

A kezdeményezések során mind az önkormányzatoknak, mind a jelzőrendszer tagjainak figyelemmel kell lenni, adottak-e a végrehajtás feltételei, illetve kinek kell azokat biztosítani.

3.) Együttműködés

Az önkormányzati hivatal és önkormányzati intézmények munkatársai ügyrendi feladataik teljesítése során rugalmasan működjenek együtt a jelzőrendszer tagjaival.

Ez jelenthet adatszolgáltatást, informatikai kapcsolatokat, az eljárások segítségét, megnyilvánul a fertőző betegségekkel, mérgező anyagokkal kapcsolatos eljárásokban, a katasztrófa elhárítási tevékenységben, a közművek és biztonsági berendezések meghibásodásának elhárításában, a sérült vagy bűncselekmény miatt gazdátlaná vált állatok elhelyezésében, a közös ügyfélszolgálat vagy fogadóórák megszervezésében, közös ellenőrző akciók lebonyolításában, közös sajtótájékoztatókban, ünnepségekben, közhasznú munkások foglalkoztatásában és az egészségügyi szolgálat igénybevételeiben.

4.) A támogatás lehet erkölcsi vagy anyagi jellegű

A képviselő-testület az önkormányzati hivatal álljanak ki a bűnmegelőzésben határozottan és jogszerűen fellépő jelzőrendszer tagjai mellett.

A támogatás megnyilvánulhat nemcsak szóban, hanem külsőségekben is.

Az önkormányzat lehetőségeihez mérten anyagilag is támogatja a jelzőrendszer tagjait az átlagostól magasabb helyi igények megvalósítása érdekében.

Ebben az esetben az általános normatív állami támogatás feletti lehetőségek megragadásáról és nem annak helyettesítéséről van szó.

Nagykálló, 2005. november 23.

Sitku Károly jegyző
megbízásából:

Juhász Zoltán
polgármester

Hudákné dr. Kirilla Szilvia
aljegyző